

Czwartek, 27 listopada 2014 r.

P8_TA(2014)0064

Pakistan: prawo zakazujące bluźnierstwa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie Pakistanu: przepisy dotyczące bluźnierstwa (2014/2969(RSP))

(2016/C 289/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Pakistanu,
- uwzględniając art. 18 Powszechnej deklaracji praw człowieka z 1948 r. oraz art. 18 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
- uwzględniając deklarację ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form nietolerancji i dyskryminacji ze względu na wyznanie lub przekonania z 1981 r.,
- uwzględniając sprawozdania specjalnego sprawozdawcy ONZ dotyczące wolności religii lub przekonań,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnej sprawozdawczynie ONZ ds. niezależności sędziów i prawników Gabrieli Knaul z dnia 4 kwietnia 2013 r., sporządzone w następstwie jej misji w Pakistanie w dniach 19–29 maja 2012 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie rocznego sprawozdania dotyczącego praw człowieka i demokracji na świecie za rok 2012 oraz polityki Unii Europejskiej w tym zakresie ⁽¹⁾, w której potępiono prześladowania chrześcijan i innych mniejszości religijnych,
- uwzględniając wytyczne UE dotyczące propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań ⁽²⁾,
- uwzględniając przyjęty przez UE i Pakistan pięcioletni plan zaangażowania z marca 2012 r., zawierający takie priorytety jak dobre sprawowanie rządów i dialog na temat praw człowieka, a także ściśle związany z nim drugi dialog strategiczny między UE a Pakistanem z dnia 25 marca 2014 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Pakistanu z dnia 11 marca 2013 r. ⁽³⁾, w których przypomniano oczekiwania UE dotyczące propagowania i przestrzegania praw człowieka oraz potępiono wszelką przemoc, w tym przeciwko mniejszościom religijnym,
- uwzględniając oświadczenie wydane w dniu 18 października 2014 r. przez rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) w sprawie orzeczenia Sądu Najwyższego w Lahaurze podtrzymującego wyrok skazujący dla Asii Bibi w Pakistanie,
- uwzględniając komunikat prasowy z dnia 29 października 2014 r. wydany przez delegaturę Unii Europejskiej w Pakistanie z okazji wizyty specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka w Pakistanie w dniach 26–29 października 2014 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie roli Pakistanu w regionie i jego stosunków politycznych z UE ⁽⁴⁾,
- uwzględniając art. 135 ust. 5 oraz art. 123 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0575.

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/137585.pdf

⁽³⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/135946.pdf

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0208.

Czwartek, 27 listopada 2014 r.

- A. mając na uwadze, że Asia Bibi, chrześcijanka z Pendżabu, została aresztowana w 2009 r. i skazana na śmierć w 2010 r. na podstawie sekcji 295 C pakistańskiego kodeksu karnego; mając na uwadze, że w dniu 16 października 2014 r. Sąd Najwyższy w Lahaurze oddalił odwołanie Asii Bibi i utrzymał wyrok w mocy; mając na uwadze, że w dniu 24 listopada 2014 r. pozwana złożyła apelację do Sądu Najwyższego, która to procedura może trwać latami; mając na uwadze, że prezydent Pakistanu – poprzez prezydenckie ulaskawienie – może jeszcze unieważnić orzeczenie Sądu Najwyższego w Lahaurze i udzielić amnestii Asii Bibi;
- B. mając na uwadze, że w dniu 7 listopada 2014 r. Shama Bibi i Shahbaz Masih, chrześcijańskie małżeństwo, zostali pobici we wschodnim Pakistanie przez tłum oskarżający ich o palenie stron Koranu; mając na uwadze, że ich ciała spalono w ceglany piecu, przy czym według niektórych doniesień w chwili wrzucenia do pieca byli jeszcze żywi;
- C. mając na uwadze, że wyroki śmierci ze względu na naruszenie przepisów o bluźnierstwie otrzymało w ostatnim czasie wielu obywateli Pakistanu, w tym chrześcijanin Sawan Masih za rzekomą obrazę proroka Mahometa podczas rozmowy, a także chrześcijańskie małżeństwo Shafqat Emmanuel i Shagufta Kausar za rzekome znieważenie proroka w wiadomości tekstowej;
- D. mając na uwadze, że w dniu 7 maja 2014 r. został zamordowany działacz na rzecz praw człowieka i prawnik Rashid Rehman; mając na uwadze, że kilka tygodni wcześniej Rehmanowi grożono, ponieważ bronił wykładowcy zagrożonego procesem na mocy pakistańskich przepisów o bluźnierstwie;
- E. mając na uwadze, że w październiku 2014 r. Mohammad Asghar, obywatel brytyjski pochodzenia pakistańskiego, zdiagnozowany w Wielkiej Brytanii jako umyślowo chory, a mimo to uwięziony za bluźnierstwo, został postrzelony przez strażnika więziennego; mając na uwadze, że władze prowincji zatrzymały i oskarżyły napastnika o próbę zabójstwa i że kolejnych ośmiu strażników więziennych zawieszono w funkcjach;
- F. mając na uwadze, że w dniu 5 listopada 2014 r. 45-letni szyita Tufail Haider został zabity przez prowadzącego przesłuchanie funkcjonariusza policji, którzy twierdził później, iż T. Haider wygłaszał obraźliwe uwagi pod adresem „kompanów proroka Mahometa”;
- G. mając na uwadze doniesienia, że w okresie od 1987 r. do października 2014 r. w Pakistanie oskarżono o bluźnierstwo łącznie 1 438 osób, w tym 633 muzułmanów, 494 ahmadytów, 187 chrześcijan i 21 hinduistów; mając na uwadze, że od 1990 r. co najmniej 60 osób straciło życie w wyniku samosądów w przypadkach związanych z bluźnierstwem;
- H. mając na uwadze, że obecnie pod zarzutem bluźnierstwa przebywa w więzieniu kilkadziesiąt osób – w tym muzułmanie, hinduiści, chrześcijanie i in.; mając na uwadze, że dotychczas nie wykonano żadnego wyroku śmierci w oparciu o zarzut bluźnierstwa, ale wielu oskarżonych straciło życie wskutek samosądu; mając na uwadze, że niektórzy przywódcy religijni wywierają na pakistański system sądownictwa olbrzymi nacisk, aby podtrzymywać i wykonywać wyroki śmierci, które są zazwyczaj wydawane przez sądy niższej instancji; mając na uwadze, że postępowanie sądowe często trwa wiele lat i wywiera druzgoczący wpływ na niewinnych obywateli Pakistanu, ich rodziny i społeczności;
- I. mając na uwadze, że pakistańskie prawo zakazujące bluźnierstwa sprawia, iż dla mniejszości wyznaniowych niebezpieczne jest swobodne wyrażanie poglądów lub otwarte angażowanie się w działalność religijną; mając na uwadze, że powszechne nadużywanie tych przepisów jest dobrze udokumentowane; mając na uwadze, że zamiast chronić wspólnoty religijne, przepisy te wzbudziły strach w pakistańskim społeczeństwie; mając na uwadze, że wszelkie próby zreformowania przepisów lub ich stosowania zostały zduszone poprzez groźby i zabójstwa; mając na uwadze, że próby podnoszenia tych kwestii w mediach – tak w internecie, jak poza nim – często spotykają się z groźbami i prześladowaniem, w tym ze strony rządu;
- J. mając na uwadze, że Pakistan odgrywa istotną rolę we wspieraniu stabilności w Azji Południowej i można by odeń oczekiwać, aby służył przykładem, dbając o praworządność i prawa człowieka;
- K. mając na uwadze, że Pakistan ratyfikował niedawno siedem z dziewięciu głównych międzynarodowych praw człowieka – zwłaszcza Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych oraz Konwencję ONZ w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karaniania, które to dokumenty zawierają liczne postanowienia dotyczące wymiaru sprawiedliwości, prawa do rzetelnego procesu sądowego, równości wobec prawa i niedyskryminacji;

Czwartek, 27 listopada 2014 r.

- L. mając na uwadze, że w ramach mechanizmów ochrony praw człowieka ONZ zażądano od Pakistanu uchylecia przepisów zakazujących bluźnierstwa lub przynajmniej natychmiastowego wprowadzenia zabezpieczeń, tak aby zapobiec nadużywaniu tych przepisów w celu represjonowania obywateli, którzy często pochodzą z mniejszościowych wspólnot religijnych;
- M. mając na uwadze, że UE i Pakistan podjęły niedawno decyzję o pogłębieniu i rozszerzeniu swoich stosunków dwustronnych, czego przykładem jest pięcioletni plan zaangażowania, którego realizację rozpoczęto w lutym 2012 r., oraz pierwszy dialog strategiczny UE-Pakistan z czerwca 2014 r.; mając na uwadze, że przyjęty przez UE i Pakistan pięcioletni plan zaangażowania ma na celu zbudowanie partnerstwa strategicznego i utworzenie partnerstwa na rzecz pokoju i rozwoju, opartego na wspólnych wartościach i zasadach;
- N. mając na uwadze, że Pakistan został objęty systemem GSP Plus po raz pierwszy w dniu 1 stycznia 2014 r.; mając na uwadze, że system ten „powinien stanowić silną zachętę do przestrzegania podstawowych praw człowieka i praw pracowniczych oraz zasad ochrony środowiska i dobrego zarządzania”;
1. jest głęboko zaniepokojony i zasmucony decyzją Sądu Najwyższego w Lahaurze z dnia 16 października 2014 r. o potwierdzeniu wyroku śmierci wydanego na Asię Bibi za bluźnierstwo; wzywa Sąd Najwyższy, aby szybko i niezwłocznie rozpoczął postępowanie w tej sprawie i aby w swym orzeczeniu stał na straży praworządności i pełnego poszanowania praw człowieka;
 2. zwraca się do sądów w Pakistanie o szybkie przeprowadzenie rewizji wyroków śmierci wydanych na Sawana Masiha, Mohammada Asgara oraz Shafqata Emmanuela i jego żonę Shagufę Kausar, a także wszystkich innych obywateli oczekujących na wykonanie wyroku śmierci za rzekome naruszenie przepisów dotyczących bluźnierstwa;
 3. zdecydowanie potępia morderstwo Shamy Bibi i Shahbaza Masiha i składa kondolencje ich rodzinom, a także rodzinom wszystkich niewinnych ofiar zamordowanych na skutek przepisów dotyczących bluźnierstwa w Pakistanie; wzywa do stawiania przed sądem sprawców takich czynów; odnotowuje decyzję rządu Pendżabu o powołaniu komisji w celu przyspieszenia śledztwa w sprawie morderstwa Shamy Bibi i Shahbaza Masiha oraz zarządzenia dodatkowej ochrony policyjnej dla okolic w tej prowincji zamieszkałych przez chrześcijan; podkreśla jednak potrzebę położenia kresu poczuciu bezkarności oraz potrzebę dogłębnych reform w celu zajęcia się kwestią przemocy wobec mniejszości religijnych, która wciąż jest wszechobecna;
 4. wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że kontrowersyjne prawo zakazujące bluźnierstwa jest podatne na nadużycia, które dotykają ludzi wszystkich wyznań w Pakistanie; wyraża szczególne zaniepokojenie, że przepisy dotyczące bluźnierstwa, wobec których sprzeciwi publicznie wyrazili minister Shahbaz Bhatti, gubernator Salman Taseer oraz Rashid Rehman – którzy to zostali zamordowani z powodu ich stanowiska popierającego tolerancję religijną – są w coraz większym stopniu wykorzystywane w Pakistanie przeciwko grupom mniejszościowym szczególnie podatnym na zagrożenia, w tym przeciwko ahmadytom i chrześcijanom;
 5. wzywa rząd Pakistanu do przeprowadzenia dogłębnego przeglądu prawa zakazującego bluźnierstwa i jego obecnego stosowania, a w szczególności sekcji 295 B i C kodeksu karnego, w których przewiduje się obowiązkową karę dożywotniego więzienia (295 B i C) lub nawet karę śmierci (295 C) za domniemane akty bluźnierstwa, w celu uchylecia tych przepisów; wzywa rząd Pakistanu do zniesienia kary śmierci, w tym za bluźnierstwo lub apostazję, a także do wprowadzenia zabezpieczeń zapobiegających nadużywaniu przepisów prawnych dotyczących bluźnierstwa lub apostazji;
 6. wzywa władze Pakistanu do zagwarantowania niezawisłości sądów, rządów prawa i uczciwego procesu w zgodzie z międzynarodowymi normami w zakresie postępowań sądowych, w tym poprzez uwzględnienie ostatnich zaleceń specjalnej sprawozdawczyni ONZ ds. niezależności sędziów i prawników; ponadto wzywa władze Pakistanu do zapewnienia wystarczającej ochrony wszystkim osobom związanym ze sprawami o bluźnierstwo, w tym również poprzez ochronę sędziów przed naciskami z zewnątrz, ochronę oskarżonych oraz ich rodzin i społeczności przed samosądami, a także poprzez znalezienie rozwiązań dla osób uniewinnionych, które jednak nie mogą wrócić do miejsca swojego pochodzenia;

Czwartek, 27 listopada 2014 r.

7. przypomina, że konstytucja Pakistanu gwarantuje wolność wyznania i prawa mniejszości; przyjmuje z zadowoleniem środki, które od listopada 2008 r. rząd Pakistanu przyjął w interesie mniejszości religijnych, takie jak zagwarantowanie mniejszościom 5 % miejsc pracy w sektorze publicznym, uznanie świąt niemuzułmańskich za dni wolne od pracy i ustanowienie Dnia Mniejszości Narodowych;
8. jednakże wzywa rząd Pakistanu, by zwiększył wysiłki na rzecz lepszego zrozumienia międzywyznaniowego, by aktywnie zajął się wrogością religijną podmiotów społecznych oraz zwalczał nietolerancję religijną, akty przemocy i zastraszanie oraz przeciwdziałal poczuciu bezkarności;
9. zdecydowanie potępia wszelkie akty przemocy skierowane przeciwko wspólnotom religijnym, a także wszelkie przejawy dyskryminacji i nietolerancji na tle religijnym i wyznaniowym; podkreśla, że prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania należy do podstawowych praw człowieka; podkreśla ponadto, że wszyscy Pakistańczycy, niezależnie od ich wyznania i religii, zasługują na równe poszanowanie, propagowanie i ochronę ich praw człowieka;
10. wzywa ESDZ oraz Komisję do wykorzystania wszelkich dostępnych narzędzi, w tym określonych w wytycznych UE w sprawie propagowania i ochrony wolności religii lub przekonań, w celu udzielenia pomocy wspólnotom religijnym i wywarcia presji na rząd Pakistanu, aby zintensyfikował starania na rzecz ochrony mniejszości religijnych; docenia w tym względzie wizytę w Pakistanie specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka oraz rozmowy, które tam przeprowadził;
11. podkreśla, że przyznanie statusu GSP Plus ma charakter warunkowy z zastrzeżeniem m.in. ratyfikacji i wdrożenia 27 konwencji międzynarodowych, jak określono w załączniku VIII do nowego rozporządzenia podstawowego w sprawie GSP, z których większość dotyczy praw człowieka; podkreśla, że UE może podjąć decyzję o wycofaniu preferencji GSP Plus, jeżeli dany kraj nie jest w stanie wypełnić swych zobowiązań;
12. wzywa ESDZ i Komisję do rygorystycznego monitorowania wypełniania przez Pakistan swych zobowiązań w ramach GSP Plus oraz do propagowania i obrony praw człowieka w Pakistanie;
13. wzywa ESDZ i Komisję do współpracy z władzami Pakistanu w celu zreformowania sposobu, w jaki wykorzystywane są przepisy dotyczące bluźnierstwa, w tym poprzez wdrożenie środków zaproponowanych w ust. 6;
14. zachęca rząd Pakistanu do współpracy z organami ONZ, w tym ze sprawozdawcą ONZ ds. wolności religii lub przekonań, w celu poświęcenia uwagi poważnym obawom związanym z problemami dotyczącymi praw człowieka;
15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, specjalnemu przedstawicielowi UE ds. praw człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu ONZ, Radzie Praw Człowieka ONZ oraz rządowi i parlamentowi Pakistanu.